

Όπως τυχαίως έπεσε στα χέρια μου το φύλλο του τελευταίου Σαββατοκύριακου του
Σεπτεμβρίου της International
Herald
Tribune

Κεντρικό, τετράστηλο θέμα ήταν η προσπάθεια του κυβερνήτη της Σικελίας να
αντιμετωπίσει τα προβλήματα που μαστίζουν τον τόπο. Με τίτλο, σε ελεύθερη μετάφραση:
“Ενάντια στη διαφθορά της Σικελίας”

και υπότιτλο: “

*Μπορεί ένας άνθρωπος να αντιμετωπίσει περιχαρακωμένες δυνάμεις και την Μαφία και να
παραμείνει εν ζωή;”*

αφηγείται την περίπτωση του

Rosario

Crocetta

. Αφηγητής ήταν ο

Marco

de

Martino

ανταποκριτής Ιταλικών περιοδικών, που πέρασε οκτώ μέρες δίπλα στον

Crocetta

και έγραψε ένα ζωντανό, ενδιαφέρον, παραστατικό ρεπορτάζ.

Περιστοιχισμένος από πολίτες, δημοσιογράφους, φωτορεπόρτερ και τους σωματοφύλακές του. Ένα σχεδόν καθημερινό μοτίβο, έξω από
το γραφείο του, στο Palazzo dei Normanni στο Παλέρμο.

Κατ' αρχάς, ας προσδιορίσουμε τον Crocetta. Είναι ο πρόεδρος της περιφερειακής

συνέλευσης του ανώτατου δηλαδή, οργάνου διοίκησης της Σικελίας. Ανέλαβε την προεδρία στα 61 του χρόνια, τον περσινό Δεκέμβριο. Είναι καθολικός, αριστερός, ομοφυλόφιλος καπνίζει τρία πακέτα τσιγάρα το 24ωρο. Έχει μπροστά του, σε μόνιμη βάση, τρεις συσκευές κινητών τηλεφώνων που δέχονται συνεχώς, σωρεία κλήσεων, μηνυμάτων και τριγύρω του, έξι σωματοφύλακες που φροντίζουν να παραμένει ζωντανός.

Για να εννοήσουμε το χαρακτήρα του, ας παρακολουθήσουμε τι έκανε όταν στα 49 του χρόνια, το 2002, εξελέγη Δήμαρχος στην πόλη που γεννήθηκε, την Gela, αφού μάλιστα προκειμένου να εκλεγεί χρειάστηκε να κινήσει τις νόμιμες διαδικασίες και να αποδείξει στο Δικαστήριο ότι υπήρξε θύμα εκλογικής νοθείας. Όταν εξελέγη, εντόπισε ανάμεσα στις εργαζόμενες στο Δημαρχείο, την

Virginia

de

Fede

, σύζυγο του

Daniele

Emmanuello

επικεφαλής της Μαφίας στην ευρύτερη περιοχή, που

όριζε 200 περίπου οπλοφόρους, ανάμεσα στους οποίους βρίσκονταν οι δέκα πιο επικίνδυνοι καταζητούμενοι στην Ιταλία.

Μια ωραία πρωία λοιπόν, ο Δήμαρχος απολύει την de Fede και στη συνέχεια με μια πρωτοφανή κίνηση κατήγγειλε την επίσημη προστασία που απολάμβανε ο

Emmanuello

και παρέμενε ασύλληπτος. Ακολούθως συστήθηκε μια ειδική δύναμη για να εντοπίσει

και να συλλάβει τον μαφιόζο. Τον Δεκέμβριο του 2007, εντοπίστηκε. Στήθηκε ενέδρα,

ακολούθησε μάχη και ο καταζητούμενος, παρά την πάγια θέση των διωκτικών αρχών να

αποφεύγουν να τους σκοτώνουν, ώστε αφ' ενός να προσάγονται, αφ' ετέρου να γίνεται

έστω μια προσπάθεια συλλογής πληροφοριών, κατέληξε πυροβολημένος στον αυχένα. Στην

αυτοψία που έγινε οι γιατροί ανακάλυψαν στον οισοφάγο και στο στομάχι του θύματος

μικρά κομμάτια χαρτιού τα περίφημα

pizzini

, τα κρυπτογραφημένα χειρόγραφα σημειώματα με τα οποία επικοινωνούν και διαβιβάζουν

απόψεις ή εντολές οι επικεφαλής μαφιόζοι. Ο

Emmanuello

είχε προλάβει κατά τη διάρκεια της σύγκρουσης, να τα τεμαχίσει και να καταπιεί. Οι

διωκτικές αρχές, τα ανέσυραν, τα συνέθεσαν, τα αποκρυπτογράφησαν και τι προέκυψε; Ότι

ο

Emmanuello

είχε προγράψει τον Δήμαρχο. Ότι ο

Crocetta

ήταν καταδικασμένος σε θάνατο από τη Μαφία. Κι επειδή η παγία αρχή της οργάνωσης

ορίζει ότι μόνον αυτός που επιβάλλει την ποινή μπορεί να την ανακαλέσει, ο Crocetta εξακολουθεί να είναι και θα είναι προγραμμαμένος, αφού ο Emmanuello ήταν πια νεκρός.

Συνήθης εικόνα στη ζωή του κυβερνήτη. Μετά από μια κοπιώδη μέρα γεμάτη υποχρεώσεις, με το τσιγάρο στα χείλη του, βαδίζει ανάμεσα στους σωματοφύλακές του.

Προέλευση

Ο Crocetta διετέλεσε δήμαρχος της Gela από το 2003 έως το 2009. Είναι μια μικρή πόλη 200 περίπου χιλιόμετρα, νότια του Παλέρμο, εκεί ακριβώς όπου ο πρόγονός μας, δραματικός ποιητής Αισχύλος άφησε την τελευταία του πνοή, πριν 26 αιώνες.

Η ευρύτερη περιοχή ήταν ένα παραθαλάσσιο θέρετρο μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '50. Τότε

βρέθηκε πετρέλαιο στον υποθαλάσσιο ορίζοντα και μάλιστα κοντά στις ακτές. Το '63 , η εταιρεία ενέργειας Eni κατασκεύασε εκεί το πρώτο Ιταλικό διυλιστήριο, το οποίο επέφερε σημαντικές ανατροπές στο χώρο και στους κατοίκους. Κόμισε χρήματα και γέννησε ένα νέο κοινωνικό στρώμα, μια βιομηχανική τάξη, εκεί

όπου κάποτε συναντούσες μόνο αγρότες και αλιείς. Μοιραία ο πληθυσμός αυξήθηκε ραγδαία κατά πενήντα

τοίς εκατό, φθάνοντας τους 85.000 κατοίκους, χωρίς κάποιο στρατηγικό, πολεοδομικό ή άλλο σχέδιο. Οι νέοι έποικοι εγκαταστάθηκαν όπου ήθελαν και άρχισαν να χτίζουν προκειμένου να καλύψουν τις οικιστικές ανάγκες τους. Έτσι λοιπόν δημιουργήθηκαν περίπου 20.000 αυθαίρετα κτίσματα σε επτά γειτονίες που έπρεπε με κάποιο τρόπο να ρυθμιστούν.

Το 1983, όταν ο τότε δήμαρχος προσπάθησε να θέσει τέρμα σε αυτές τις κατασκευές, οι κάτοικοι είχαν αντιδράσει με βιαιότητα. Μετά από πάνδημη κινητοποίηση, είχε πυρποληθεί η πόλη. Χιλιάδες πολίτες βγήκαν στους δρόμους , καταλαμβάνοντας το Δημαρχείο, καίγοντας τα αρχεία στα οποία είχαν καταχωρηθεί λεπτομερώς τα αυθαίρετα κτίσματα και υποχρέωσαν τον δήμαρχο να διαβάσει δήλωση συμπαράστασης προς τους διαδηλωτές .

Αυτό ήταν το περιβάλλον που μεγάλωσε ο Crocetta, τέταρτο παιδί μιας οικογένειας που κατοικούσε κοντά στο διυλιστήριο, με πατέρα πυροσβέστη και μάνα μοδίστρα. Όταν η κυβέρνηση έκανε περικοπές στα δημόσια έξοδα, ο πατέρας απολύθηκε και προκειμένου να θρέψει τα παιδιά του, αναγκάστηκε να κάνει δουλειές του ποδαριού μέχρι να προσληφθεί στο υδραγωγείο. Η τέχνη της μάνας, που έραβε τις πλούσιες κυρίες της πόλης, έδωσε το απαραίτητο εισόδημα στην οικογένεια ώστε να επιβιώσει.

Στο Παλέρμο, ανάμεσα σε μέλη της τοπικής κοινωνίας.

Ο Rosario ήταν ο νεότερος από τα τέσσερα αδέρφια. Στα 23 του απασχολήθηκε στην Eni και αργότερα εξελίχθηκε σε τεχνικό ηλεκτρονικών υπολογιστών. Εγκατέλειψε τη γενέτειρα πόλη για να εργαστεί σε άλλα μέρη της Ιταλίας αλλά και για τρία χρόνια στο Μπαχρέιν. Όταν επέστρεψε, στα 39 του, σαν πρώτο δείγμα κοινωνικής ευαισθησίας, ίδρυσε ένα κέντρο για παιδιά που βρίσκονταν σε κίνδυνο.

Ήταν αρχές της δεκαετίας του 1990, όταν η Gela ταραχτήκε από την αιματηρή αντιπαράθεση μεταξύ των συμμοριών της Μαφίας. Σε μια νύχτα, το Νοέμβριο του 1990, μετρήθηκαν στους δρόμους της πόλης οκτώ νεκροί και περισσότεροι τραυματίες, απότοκο των εσωτερικών διαφωνιών και ανταγωνισμών. Ήταν τόσο ανεξέλεγκτη η κατάσταση, τόσο βαθύ το μίσος, που θα μπορούσαν να σκοτωθούν μόνο και μόνο για την θέση στάθμευσης μιας μοτοσικλέτας.

Ενδεικτικό της ανομίας που επικρατούσε το 1992, είναι το είδος της τρομοκρατίας που επιχειρήσαν απέναντι σε όσους καταστηματαρχες αποφάσισαν να αντισταθούν και να μην καταβάλουν το ποσό που τους επέβαλαν ως «προστασία». Σε μια τελετή πλήρους αμοραλισμού, τα ονόματα των καταστηματαρχών γράφτηκαν σε μικρά χαρτιά και τοποθετήθηκαν σε ένα δοχείο. Έγινε ένα είδος κλήρωσης, όπου “τραβήχτηκε” το όνομα του Gaetano Giordano. Ήταν ένας μικρομεσαίος επιχειρηματίας με τρία αρωματοπωλεία στο κέντρο της πόλης. Μια μέρα μετά την κλήρωση, τον εκτέλεσαν έξω από το σπίτι του.

Ο Crocetta έθεσε υποψηφιότητα για δήμαρχος το 2002 με την υπόσχεση ότι θα οδηγήσει τη γενέτειρά του σε μια αναγέννηση, με το όνειρο να μεταμορφωθεί σε μια πόλη *«όπου η ομορφιά και η ειρήνη δεν αφήνουν χώρο στη Μαφία»*.

Έχασε για 107 ψήφους. Υπέβαλε καταγγελία για εκλογική νοθεία και ο δικαστής ο οποίος ανέλαβε την υπόθεση, διαπίστωσε ότι η αρχική καταμέτρηση είχε πράγματι παραποιηθεί. Έτσι αντί να χάσει με 107 ψήφους, το δικαστήριο επιδίκασε την εκλογή του με περισσότερες από 500 ψήφους.

Η πόλη όμως βρισκόταν στα χέρια των εγκληματιών και όταν Rosario εξελέγη, πίστευαν ότι όλα θα συνεχιστούν όπως πριν. Έτσι, για να ορίσουν το παιχνίδι, για να δώσουν το στίγμα τους, η πρώτη απειλή ήρθε μόλις ένα λεπτό μετά την επίσημη ανακοίνωση. Με ένα απειλητικό τηλεφώνημα. Ο Δήμαρχος όχι μόνον δεν πτοήθηκε, αλλά αντέδρασε αμέσως αναρτώντας δημόσια,

κατάλογο με τα ονόματα των κατηγορουμένων μαφιόζων. Απαγγέλλθηκαν οι κατηγορίες, συνελήφθησαν, σύρθηκαν στα δικαστήρια. Σε μια από τις ακροαματικές διαδικασίες, εμφανίστηκε ο Crocetta. Εκεί, αντίκρισε κάποιον από τους κατηγορούμενους και του κούνησε δυο δάκτυλα. Δεν ήταν μόνο το σήμα της νίκης, ήταν και το ύψος της ποινής. Δυο δεκαετίες. Τόσο είχε αποφανθεί η έδρα.

Αυτά και αρκετά άλλα, έχουν καταστήσει τον κυβερνήτη εξαιρετικά αντιπαθή, ιδιαίτερα μισητό στους κύκλους της Μαφίας. Οι απειλές είναι συνεχείς και στις μέρες μας κυκλοφορεί μόνιμως συνοδευόμενος από έξι οπλισμένους σωματοφύλακες και εποχούμενος θωρακισμένων οχημάτων.

Οι συχνές απειλές για τη ζωή του, τον αναγκάζουν ακόμα και στις περιοδείες του να συνοδεύεται από έξι ένοπλους σωματοφύλακες και οι μετακινήσεις του να γίνονται με θωρακισμένα οχήματα.

Δεν γίνεται να μας κυβερνούν οι κλόουν και οι αδελφές” είναι η κατακλείδα της επιστολής που έλαβε πρόσφατα ο βοηθός εισαγγελέα. Η επιθετική κριτική στο πρώτο σκέλος της αναφέρεται στον *Beppe Grillo*, τον κωμικό που το κόμμα του το “Κίνημα των πέντε αστέρων” αναδείχτηκε τρίτο στις προτιμήσεις των Ιταλών και γράφτηκε για την προσπάθεια που καταβάλλεται από τον Crocetta και τον Grillo για μια πολιτική συνεργασία που θα λειτουργούσε σαν Σικελικό μοντέλο, που θα μπορούσε να “εξαχθεί” στη υπόλοιπη Ιταλία. Μια συνεργασία που δεν είναι εύκολη και δοκιμάστηκε με μια βάση δορυφορικών επικοινωνιών (*Mobile User Objective System*) που το υπουργείο Αμύνης των Η.Π.Α ξεκίνησε να κατασκευάζει στην επαρχία Caltanisseta . Για τη διαφωνία τους ο κυβερνήτης δήλωσε: «...οι *Grellini* (οι οπαδοί του

Grillo

) είναι αντιμιλιταριστές και αντιαμερικανοί. Εγώ δεν είμαι. Είμαι μια φτωχή ψυχή που έχω βρεθεί σε τούτη την κόλαση. Προσπαθώ να επιβιώσω.»

Βεβαίως, τέτοιες κριτικές προτάσεις, σαν και εκείνη που κατέφθασε στον βοηθό εισαγγελέα, είναι πολύ χάδι σε σχέση με τις ωμές απειλές, οι οποίες εκτοξεύονται και καταφθάνουν με ταχυδρομημένες επιστολές, με μηνύματα, στο κινητό ή στη σελίδα του στο Facebook και συνήθως αναγράφουν κάτι του τύπου: *“Θα σε σφάζουμε σαν γουρούνι”*.

Οι μέρες του κυβερνήτη είναι υπερβολικά φορτωμένες. Τα πρωινά δέχεται πλήθη πολιτών που διαμαρτύρονται, καταγγέλλουν, απαιτούν, ενώ τα απογεύματα επικοινωνεί με πιο κοντινούς του ανθρώπους. Τα βράδια προτιμά να κοιμάται στην παραλιακή πόλη Castel di Tusa

, μια ώρα μακριά από το Παλέρμο καθώς έχει δηλώσει ότι του αρέσει να ακούει τους παφλασμούς της θάλασσας. Προφανώς όμως είναι και λόγοι ασφαλείας που τον αναγκάζουν να κινείται έτσι. Προσπαθεί να συμμορφώσει την πιο φτωχή περιφέρεια της Ιταλίας. Την “Ελλάδα της Ιταλίας” όπως πλέον αποκαλείται αλλά ταυτόχρονα ένα τόπο με μια ασήκωτη εγκληματική παράδοση

. Ο ίδιος λέει πως:

“...στη Σικελία η Μαφία έχει επιφέρει την ίδια διαφθορά όπως σε όλη τη χώρα. Οι Μαφιόζοι δεν χρειάζεται πια πυροβολήσουν ούτε μια σφαίρα, διότι είναι πλέον μέσα στο σύστημα, κάνοντας νόμιμες δουλειές, με παράνομο τρόπο”.

Και συμπληρώνει:

“Η επανάσταση είναι προ των πυλών και αν δεν τα αλλάξουμε όλα ο κόσμος θα εισβάλλει στα κυβερνητικά κτίρια. Θα έρθουν, θα μας πετάξουν έξω και θα έχουν δίκιο”.

Στιγμή ανάπαυλας, σε περιοδεία ανάμεσα στο Παλέρμο και στις Συρακούσες. Οι σωματοφύλακες παρόντες

Ο κυβερνήτης δεν λησμονεί τα παιδικά του χρόνια, τη σύνδεση της ψήφου του πατέρα του

προς τους Χριστιανοδημοκράτες με το γεγονός του να βρει δουλειά, την ευρύτερη δηλαδή πολιτική συναλλαγή που γέννησε τη διαφθορά αλλά και την απομάκρυνση του από την εκκλησία, παρά το παιδικό του φλερτ με την ιδέα να γίνει κληρικός. Την είσοδο του στο Κομμουνιστικό κόμμα, με την ελπίδα να βοηθήσει ώστε να απομακρυνθεί η διαφθορά και την τραυματική εμπειρία, στα 25 του χρόνια, της ερώτησης ενός ηγέτη του Κ.Κ.Ι. για το αν είναι ομοφυλόφιλος. Στην άποψη του ότι αυτό ήταν προσωπικό του θέμα η καθοδήγηση απάντησε πως η ομοφυλοφιλία του θα μπορούσε να είναι ένα σκάνδαλο για το κόμμα. Έτσι απομάκρυνε εαυτόν και από εκεί και σήμερα διευκρινίζει, ότι δεν σκέφτεται την προσωπικότητά του ως ομοφυλόφιλο άνδρα, αλλά ως ομοφυλόφιλο και προσθέτει: «
Υπάρχει μια τεράστια διαφορά μεταξύ των δύο αυτών όρων. Gay είναι κάποιος που ταυτίζεται με έναν πολιτισμό, αλλά δεν είμαι μέρος του. Ποτέ δεν πήγα σε μια γκέι ντίσκο. Είμαι υπέρ του γάμου των ομοφυλοφίλων, αλλά εγώ ποτέ δεν θα παντρευτώ και δεν θέλω μια οικογένεια.»

Διαβάζοντας όλα τα παραπάνω εύκολα γίνεται αντιληπτό η μοναδικότητα, η πολυπλοκότητα της πολιτικής, της κοινωνικής κατάστασης στην Ιταλία και ειδικότερα στη Σικελία. Όλα αυτά δηλαδή που αδυνατεί να κατανοήσει ο μέσος Κεντροευρωπαίος. Γίνεται όμως κατανοητή και μια άλλη παράμετρος. Ότι με θέληση, με θάρρος και με σωστές πολιτικές, μπορείς να πετύχεις πολλά.

Όπως επίσης σημαίνει ότι κοινωνικές θέσεις και πολιτικές απόψεις που πριν χρόνια βρίσκονταν σε συγκρουσιακές τροχιές, στις μέρες μας μπορούν να φιλοξενηθούν σε ένα και μόνο προφίλ πολιτικού. Όπως λοιπόν έθεσε το ερώτημα η International Herald Tribune στην ηλεκτρονική της έκδοση

: Μπορεί ένας 62χρονος Καθολικός, Αριστερός,

G

ay, με κλίση στον ρομαντισμό και στην ποίηση, να πετύχει στο τιτάνιο έργο ενάντια στη διαφθορά της Σικελίας;